TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. birželio 18 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Direktyva 2011/95/ES – 21 straipsnio 1 dalis – Direktyva 2013/32/ES – 9 straipsnio 2 ir 3 dalys – Valstybės narės galutinis pabėgėlio statuso suteikimas – Pabėgėlis, po šio suteikimo gyvenantis kitoje valstybėje narėje – Trečiosios valstybės, kuri yra šio pabėgėlio kilmės šalis, ekstradicijos prašymas, skirtas jo gyvenamosios vietos valstybei narei – Sprendimo suteikti pabėgėlio statusą poveikis atitinkamai ekstradicijos procedūrai – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 18 straipsnis ir 19 straipsnio 2 dalis – Šio pabėgėlio apsauga nuo prašomos ekstradicijos“

Byloje C-352/22

dėl *Oberlandesgericht Hamm* (Hamo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) 2022 m. gegužės 19 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2022 birželio 1 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą vykstant ekstradicijos procedūrai dėl

A.,

dalyvaujant

Generalstaatsanwaltschaft Hamm,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen, kolegijų pirmininkai A. Arabadjiev, K. Jürimäe (pranešėja), E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi ir O. Spineanu-Matei, teisėjai M. Ilešič, J.-C. Bonichot, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, M. L. Arastey Sahún ir M. Gavalec,

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

posėdžio sekretorius D. Dittert, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2023 m. birželio 12 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– A., atstovaujamo *Rechtsanwälte* H.-J. Römer ir U. Sommer,

* Proceso kalba: vokiečių.

– Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller ir A. Hoesch,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* D. G. Pintus,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Azéma, S. Grünheid ir J. Hottiaux,

susipažinęs su 2023 m. spalio 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 9 straipsnio 2 ir 3 dalių ir 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9) 21 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas vykstant ekstradicijos procedūrai dėl Turkijos piliečio A., turinčio pabėgėlio statusą Italijoje ir gyvenančio Vokietijoje, pradėtai Vokietijos valdžios institucijoms gavus Turkijos valdžios institucijų pateiktą ekstradicijos prašymą, siekiant vykdyti jo baudžiamąjį persekiojimą.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

Ženevos konvencija

3 1951 m. liepos 28 d. Ženevoje pasirašyta Konvencija dėl pabėgėlių statuso (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 tomas, p. 150, 1954 m., Nr. 2545 (1954)) įsigaliojo 1954 m. balandžio 22 d. (toliau – Ženevos konvencija). Ji buvo papildyta 1967 m. sausio 31 d. Niujorke priimtu Protokolu dėl pabėgėlių statuso, įsigaliojusiu 1967 m. spalio 4 d.

4 Visos valstybės narės yra Ženevos konvencijos Susitariančiosios Šalys. Tačiau Europos Sąjunga nėra šios konvencijos Susitariančioji Šalis.

5 Minėtos konvencijos 1 straipsnio A skirsnyje numatyta:

„Šioje Konvencijoje terminas „pabėgėlis“ nusako asmenį, kuris:

<…>

2) <…> dėl visiškai pagrįstos baimės būti persekiojamam dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali arba bijo naudotis tos šalies gynyba; arba neturėdamas atitinkamos pilietybės ir būdamas už šalies, kurioje anksčiau buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ribų dėl tokių įvykių negali ar bijo į ją grįžti.

Jei asmuo turi kelių šalių pilietybę, terminas „šalis, kurios pilietis jis yra“ reiškia bet kurią šalį, kurios pilietis jis yra, ir nelaikoma, kad ta šalis jo negins, jei be svarbios priežasties, susijusios su visiškai pagrįsta baime, jis nepasinaudoja vienos iš šalių, kurios pilietis jis yra, gynyba.“

6 Tos pačios konvencijos 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nė viena Susitariančioji valstybė jokiu būdu neišsiunčia ir negrąžina pabėgėlio į šalį, kur jo gyvybei ar laisvei grėstų pavojus dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių pažiūrų.“

Europos konvencija dėl ekstradicijos

7 1957 m. gruodžio 13 d. Paryžiuje pasirašytos Europos konvencijos dėl ekstradicijos 3 straipsnio 1 ir 2 dalys suformuluotos taip:

„1. Jei prašomoji Šalis traktuoja nusikaltimą, dėl kurio yra prašoma ekstradicijos, kaip politinį ar su politiniu nusikaltimu susijusį nusikaltimą, ji gali nusikaltėlio neišduoti.

2. Ta pati taisyklė yra taikoma tada, jei prašomoji Šalis turi svarbių priežasčių tikėti, kad prašymas išduoti asmenį už kriminalinį nusikaltimą [nepolitinį nusikaltimą] buvo pateiktas tam, kad asmuo būtų teismo tvarka persekiojamas ir baudžiamas dėl jo rasės, religijos, tautybės ar politinių įsitikinimų, arba kad šios priežastys galėjo lemti [galėjo pabloginti] to asmens padėtį.“

Sąjungos teisė

Direktyva 2011/95

8 Direktyvos 2011/95 21 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„[P]abėgėlio statuso pripažinimas yra deklaratyvus aktas.“

9 Šios direktyvos 2 straipsnyje pateiktos tokios sąvokų apibrėžtys:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

<…>

b) tarptautinės apsaugos gavėjas – asmuo, kuriam suteiktas pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusas, kaip apibrėžta e ir g punktuose;

<…>

d) pabėgėlis – trečiosios šalies pilietis, kuris dėl visiškai pagrįstos persekiojimo dėl rasės, religijos, tautybės, politinių pažiūrų ar priklausymo prie tam tikros socialinės grupės baimės yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali arba dėl tokios baimės nepageidauja naudotis tos šalies apsauga, arba asmuo be pilietybės, kuris dėl minėtų priežasčių būdamas už šalies, kurioje yra jo ankstesnė įprastinė gyvenamoji vieta, ribų negali ar dėl tokios baimės nepageidauja į ją grįžti ir kuriam netaikomas 12 straipsnis;

e) pabėgėlio statusas – valstybės narės pripažinimas, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės yra pabėgėlis;

<…>

i) prašytojas – trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą, dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas;

<…>“

10 Direktyvos 2011/95 III skyrius „Reikalavimai, taikomi priskyrimui prie pabėgėlių“ apima šios direktyvos 9–12 straipsnius. Šios direktyvos 11 ir 12 straipsniuose atitinkamai apibrėžti atvejai, kai trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės nustoja būti pabėgėlis, ir atvejai, kai trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės pabėgėlio statusas nesuteikiamas.

11 Minėtos direktyvos 13 ir 14 straipsniai yra jos IV skyriuje „Pabėgėlio statusas“.

12 Tos pačios direktyvos 13 straipsnyje įtvirtinta:

„Valstybės narės suteikia pabėgėlio statusą trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės, kuris priskiriamas prie pabėgėlių pagal II ir III skyrius.“

13 Direktyvos 2011/95 14 straipsnyje reglamentuojamas pabėgėlio statuso „panaikinimas, galiojimo nutraukimas ar atsisakymas pratęsti jo galiojimą“. Šiame straipsnyje numatyta:

„1. Jei tarptautinės apsaugos prašymas pateiktas po [2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (OL L 304, 2004, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 7 t., p. 96)] įsigaliojimo, valstybės narės panaikina, nutraukia ar atsisako pratęsti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės pabėgėlio statusą, kurį suteikė [v]yriausybinė, administracinė, teisminė arba pusiau teisminė institucija, jei jis nustoja būti pabėgėli[s] pagal 11 straipsnį.

2. Nedarydama poveikio pabėgėlio pareigoms pagal 4 straipsnio 1 dalį atskleisti visus susijusius faktus ir pateikti visus jo turimus susijusius dokumentus, pabėgėlio statusą suteikusi valstybė narė, išnagrinėjusi kiekvieną atvejį individualiai, turi įrodyti, kad atitinkamas asmuo nustojo būti arba niekuomet nebuvo pabėgėliu pagal šio straipsnio 1 dalį.

3. Valstybės narės panaikina trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės pabėgėlio statusą arba nutraukia ar atsisako pratęsti jo galiojimą, jei po to, kai jam buvo suteiktas pabėgėlio statusas, atitinkama valstybė narė nustatė, kad:

a) jam neturėjo būti suteiktas arba nesuteikiamas pabėgėlio statusas pagal 12 straipsnį;

b) jo neteisingai pateikti arba nutylėti faktai, įskaitant suklastotų dokumentų naudojimą, buvo lemiami suteikiant pabėgėlio statusą.

4. Valstybės narės gali panaikinti statusą, kurį pabėgėliui suteikė [v]yriausybinė, administracinė, teisminė arba pusiau teisminė institucija, arba nutraukti ar atsisakyti pratęsti jo galiojimą, kai:

a) yra rimtų priežasčių laikyti jį keliančiu pavojų valstybės narės, kurioje jis yra, saugumui;

b) jis yra galutiniu teismo sprendimu nuteistas už itin sunkų nusikaltimą ir kelia pavojų tos valstybės narės visuomenei.

5. Susidarius 4 dalyje nurodytoms situacijoms valstybės narės gali nuspręsti nesuteikti pabėgėlio statuso, jei toks sprendimas dar nėra priimtas.

6. Asmenys, kuriems taikoma 4 arba 5 dalis, gali naudotis teisėmis, nustatytomis Ženevos konvencijos 3, 4, 16, 22, 31, 32 ir 33 straipsniuose arba panašiomis į juose nustatytąsias, jei jie yra valstybėje narėje.“

14 Šios direktyvos VII skyrius „Tarptautinės apsaugos pobūdis“ apima 20–35 straipsnius.

15 Minėtos direktyvos 21 straipsnio „Apsauga nuo grąžinimo“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės laikosi negrąžinimo principo pagal tarptautinius įsipareigojimus.“

16 Tos pačios direktyvos 36 straipsnio antroje pastraipoje nurodyta:

„Bendradarbiaudamos su Komisija valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų tiesioginiam bendradarbiavimui užmegzti ir kompetentingų institucijų keitimuisi informacija užtikrinti.“

Direktyva 2013/32

17 Direktyvos 2013/32 9 straipsnyje „Teisė likti valstybėje narėje prašymo nagrinėjimo metu“ numatyta:

„1. Tik taikant šią tvarką prašytojams leidžiama likti valstybėje narėje, kol sprendžiančioji institucija priima sprendimą pagal pirmosios instancijos procedūras, nustatytas III skyriuje. Ta teisė likti nesuteikia teisės į leidimą gyventi šalyje.

2. Valstybės narės gali daryti išimtį tik tais atvejais, kai asmuo pateikia paskesnį prašymą, nurodytą 41 straipsnyje, arba kai jos atitinkamai perduoda arba išduoda asmenį kitai valstybei narei, remdamosi įsipareigojimais pagal Europos arešto orderį <…> arba kitais įsipareigojimais, arba įsipareigojimais trečiajai šaliai arba tarptautiniams baudžiamiesiems teismams.

3. Valstybė narė pagal 2 dalį gali išduoti prašytoją trečiajai šaliai, tik jeigu kompetentingos institucijos yra įsitikinusios, kad priėmus sprendimą dėl išdavimo asmuo nebus tiesiogiai arba netiesiogiai grąžintas pažeidžiant tos valstybės narės tarptautinius įsipareigojimus ir įsipareigojimus Sąjungai.“

18 Šios direktyvos 44 ir 45 straipsniuose įtvirtintos taisyklės, reglamentuojančios tarptautinės apsaugos panaikinimo tvarką. Konkrečiai minėtos direktyvos 45 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad jeigu kompetentinga institucija svarsto, ar panaikinti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės tarptautinę apsaugą pagal [Direktyvos 2011/95], 14 arba 19 straipsnius, atitinkamas asmuo naudotųsi šiomis garantijomis:

a) jis turi būti informuotas raštu, kad kompetentinga institucija persvarsto jo priskyrimą prie tarptautinės apsaugos gavėjų, ir kokios yra tokio persvarstymo priežastys, ir

b) jam turi būti suteikta galimybė asmeninio pokalbio metu pagal 12 straipsnio 1 dalies b punktą ir 14–17 straipsnius arba raštu pateiktame pareiškime nurodyti priežastis, kodėl jam neturėtų būti panaikinta tarptautinė apsauga.

<…>

3. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos sprendimas panaikinti tarptautinę apsaugą būtų pateiktas raštu. Faktinės ir teisinės priežastys nurodomos sprendime, o informacija, kaip apskųsti sprendimą, pateikiama raštu.“

19 Direktyvos 2013/32 49 straipsnio antroje pastraipoje numatyta:

„Bendradarbiaudamos su Komisija valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų tiesioginiam bendradarbiavimui užmegzti ir kompetentingų institucijų keitimuisi informacija užtikrinti.“

Vokietijos teisė

20 1982 m. gruodžio 23 d. *Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (IRG)* (Įstatymas dėl savitarpio tarptautinės pagalbos baudžiamosiose bylose) (*BGBl.* 1982 I, p. 2071) 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Ekstradicija draudžiama, kai yra rimtas pagrindas daryti prielaidą, kad prašomas perduoti asmuo ekstradicijos atveju bus persekiojamas ar baudžiamas dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių pažiūrų arba kad jo padėtis pablogės dėl vienos iš šių priežasčių.“

21 2008 m. rugsėjo 2 d. paskelbtos redakcijos (*BGBl.* 2008 I p. 1798), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. liepos 9 d. *Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters* (Įstatymas dėl centrinio užsieniečių registro plėtros) (*BGBl.* 2021 I, p. 2467) 9 straipsniu, 1992 m. birželio 26 d. *Asylgesetz (AsylG)* (Prieglobsčio įstatymas) (*BGBl.* 1992 I, p. 1126) 6 straipsnyje nurodyta:

„Sprendimas dėl prieglobsčio prašymo yra privalomas visais atvejais, kuriais prieglobsčio arba tarptautinės apsaugos suteikimas, kaip tai suprantama pagal 1 straipsnio 1 dalies 2 punktą, turi teisinę reikšmę. Ši nuostata netaikoma nei ekstradicijos procedūrai, nei 2004 m. liepos 30 d. *Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG)* (Įstatymas dėl užsieniečių gyvenimo, profesinės veiklos ir integracijos federalinėje teritorijoje) (*BGBl.* 2004 I, p. 1950) 58a straipsnyje numatytai procedūrai.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

22 A. yra kurdų tautybės Turkijos pilietis. 2010 m. jis išvyko iš Turkijos.

23 2010 m. gegužės 19 d. galutiniu sprendimu Italijos valdžios institucijos suteikė A. pabėgėlio statusą, motyvuodamos tuo, kad jam gresia Turkijos valdžios institucijų politinis persekiojimas dėl jo paramos Kurdistano darbininkų partijai (PKK). Šis statusas galioja iki 2030 m. birželio 25 d.

24 Nuo 2019 m. liepos mėn. A. gyvena Vokietijoje.

25 Remiantis 2020 m. birželio 3 d. Turkijos teismo išduotu arešto orderiu, dėl A. buvo paskelbtas Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolas) perspėjimas siekiant jį suimti ekstradicijos tikslais, kad būtų vykdomas jo baudžiamasis persekiojimas už tyčinį nužudymą. Jis buvo kaltinamas tuo, kad 2009 m. rugsėjo 9 d. Bingele (Turkija) po žodinio konflikto su tėvu ir broliu šovė iš šaunamojo ginklo, ir, kaip teigiama, pataikė į motiną. A. motina mirė dėl patirtų sužalojimų.

26 2020 m. lapkričio 18 d. A. buvo sulaikytas Vokietijoje ir jam paskirtas kardomasis kalinimas, vėliau iki 2022 m. balandžio 14 d. jis buvo laikomas suimtas ekstradicijos tikslu.

27 2021 m. lapkričio 2 d. nutartimi *Oberlandesgericht Hamm* (Hamo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija), kuris yra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pripažino, kad A. ekstradicijai į Turkiją kliūčių nėra. Šis teismas nusprendė, kad pagal Vokietijos teisę Italijos valdžios institucijų priimtas sprendimas suteikti pabėgėlio statusą neturi privalomosios galios Vokietijoje vykdomai ekstradicijos procedūrai, tačiau nagrinėjant ekstradicijos prašymą juo galima remtis nustatant, ar A. gresia didelis ir konkretus politinio persekiojimo Turkijoje pavojus. Taigi minėtas teismas savarankiškai išnagrinėjo šį ekstradicijos prašymą, remdamasis A. argumentais, pateiktais, pirma, per Italijoje vykdytą prieglobsčio procedūrą, su kuriais jis galėjo susipažinti, kai buvo perduoti su šia procedūra susiję dokumentai, ir, antra, vykdant ekstradicijos procedūrą. Jis taip pat atsižvelgė į Turkijos valdžios institucijų suteiktas garantijas, kad per baudžiamąjį procesą, vyksiantį po ekstradicijos, bus paisoma teisingo bylos nagrinėjimo reikalavimų. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas padarė išvadą, kad nėra nei politinio persekiojimo pavojaus, nei svarių priežasčių manyti, kad minėtas ekstradicijos prašymas, grindžiamas nepolitiniu nusikaltimu, buvo pateiktas siekiant persekioti ar nubausti A. už jo politines pažiūras arba kad jį perdavus jo padėtis dėl tokių priežasčių gali pablogėti.

28 Gavęs A. konstitucinį skundą *Bundesverfassungsgericht* (Federalinis Konstitucinis Teismas, Vokietija) panaikino šią nutartį. Šio teismo nuomone, *Oberlandesgericht Hamm* (Hamo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) pažeidė pagrindinę A. teisę, numatytą *Grundgesetz* (Pagrindinis įstatymas) 101 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią iš nieko negali būti atimta teisė į pagal įstatymą įsteigtą teismą. Pažeisdamas SESV 267 straipsnio trečią pastraipą, šis teismas nesikreipė į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl klausimo, kuris yra naujas ir būtinas ginčui išspręsti, t. y. ar pagal Sąjungos teisę valstybės narės galutinis pabėgėlio statuso pripažinimas trečiosios šalies piliečiui yra privalomas kitos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai vykdant ekstradicijos procedūrą pagal trečiosios valstybės, kuri yra šio pabėgėlio kilmės šalis, prašymą.

29 Po šio panaikinimo grąžinus atitinkamą bylą *Oberlandesgericht Hamm* (Hamo aukštesnysis apygardos teismas), šis teismas turi iš naujo priimti sprendimą dėl A. ekstradicijos prašymo. Tas teismas pabrėžia, kad pirmesniame šio sprendimo punkte nurodytas klausimas, kurio Teisingumo Teismas nebuvo nagrinėjęs, doktrinoje yra prieštaringas.

30 Remiantis pirmuoju požiūriu, iš Direktyvos 2013/32 9 straipsnio 3 dalies išplaukia, kad tuo atveju, kai asmeniui galutiniu sprendimu valstybėje narėje pripažįstamas pabėgėlio statusas, pagal Sąjungos teisę ekstradicija į trečiąją šalį nebegalima. Tokį aiškinimą patvirtina Direktyvos 2011/95 11, 12 ir 14 straipsniai ir Direktyvos 2013/32 44 ir 45 straipsniai, kuriuose numatytos pabėgėlio statuso panaikinimo, nesuteikimo, praradimo taisyklės ir procedūros. Šios taisyklės ir procedūros galėtų būti apeinamos, jei vienos valstybės narės valdžios institucijos galėtų patenkinti prašymą išduoti pabėgėlį, kuriam toks statusas suteiktas kitos valstybės narės institucijų.

31 Pagal antrąjį požiūrį Sąjungos teisės aktų leidėjas manė, kad prieglobsčio ir ekstradicijos procedūros yra nepriklausomos viena nuo kitos, todėl valstybės narės sprendimas suteikti trečiosios valstybės piliečiui pabėgėlio statusą negali turėti privalomosios galios ekstradicijos procedūrai, kurią vykdo kitos valstybės narės kompetentinga valdžios institucija, gavusi trečiosios valstybės, šio pabėgėlio kilmės šalies, prašymą. Ši ekstradicijos procedūra galėtų būti pirmoji proga išnagrinėti pabėgėlio statuso nesuteikimo pagrindus, kurie galėtų pateisinti šio statuso panaikinimą. Vis dėlto reikėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi negrąžinimo principo, numatyto Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalyje.

32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pritaria antrajam aiškinimui, ir, beje, toliau laikosi savo 2021 m. lapkričio 2 d. nutartyje jau pateiktų vertinimų.

33 Šis teismas pabrėžia, kad jokioje direktyvų 2011/95 ir 2013/32 nuostatoje nenumatyta, jog sprendimas, kuriuo valstybė narė suteikė pabėgėlio statusą trečiosios šalies piliečiui, turi privalomąją galią ekstradicijos procedūrai, pagal trečiosios valstybės, kuri yra šio pabėgėlio kilmės šalis, prašymą vykdomai kitos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos.

34 Tokios privalomosios galios pripažinimas reikštų, kad jei per ekstradicijos procedūrą paaiškėtų naujų aplinkybių, pagrindžiančių kitokį prašomam išduoti asmeniui gresiančio politinio persekiojimo pavojaus vertinimą, reikėtų palaukti, kol pabėgėlio statusą suteikusios valstybės narės institucija prireikus panaikins šį statusą. Dėl to pailgėtų ekstradicijos procedūra, o tai būtų nesuderinama su greitumo principu, visų pirma taikomu, kai atitinkamas asmuo suimamas ekstradicijos tikslu.

35 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad teisėtą tikslą išvengti nebaudžiamumo atitinka tai, kad, nepaisant aplinkybės, jog atitinkamam trečiosios šalies piliečiui galutinai pripažintas pabėgėlio statusas, jo ekstradicija į trečiąją šalį, kuri yra jo kilmės šalis, yra leistina, jeigu ji neprieštarauja nei tarptautinei, nei Sąjungos teisei, visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 18 straipsniui ir 19 straipsnio 2 daliai. Šiuo klausimu šis teismas patikslina, kad, nesant galimybės vykdyti ekstradiciją, pagal Vokietijos teisę teoriškai leidžiama pradėti prašomo perduoti asmens baudžiamąjį persekiojimą. Vis dėlto jis mano, kad, atsižvelgiant į tai, jog veikos buvo padarytos Turkijoje, toks baudžiamasis persekiojimas praktiškai būtų neįmanomas, nes Vokietijos teisėsaugos institucijos negalėtų gauti įrodymų ar apklausti liudytojų Turkijoje.

36 Šiomis aplinkybėmis *Oberlandesgericht Hamm* (Hamo aukštesnysis apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Direktyvos 2013/32] 9 straipsnio 2 ir 3 dalys, siejamos su [Direktyvos 2011/95] 21 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamos taip, kad kitoje <…> valstybėje narėje įvykęs galutinis asmens pripažinimas pabėgėliu, kaip tai suprantama pagal [Ženevos konvenciją], per ekstradicijos procedūrą, vykstančią valstybėje narėje, kurios prašoma tokį asmenį išduoti, dėl Sąjungos teisėje nustatytos pareigos aiškinti nacionalinės teisės aktus taip, kad jie atitiktų Sąjungos teisę (SESV 288 straipsnio trečia pastraipa ir ESS 4 straipsnio 3 dalis), yra privalomas, ir tai reiškia, kad griežtai draudžiama išduoti tokį asmenį trečiajai valstybei arba jo kilmės valstybei tol, kol pripažinimas pabėgėliu nebus panaikintas arba neteks galios bėgant laikui?“

Dėl prejudicinio klausimo

37 Savo vieninteliu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 2013/32 9 straipsnio 2 ir 3 dalys bei Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad, kai dėl trečiosios šalies piliečio, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas vienoje valstybėje narėje, trečioji valstybė, kuri yra jo kilmės šalis, pateikia kitai valstybei narei, kurios teritorijoje tas pabėgėlis gyvena, ekstradicijos prašymą, sprendimas šiam piliečiui suteikti pabėgėlio statusą yra privalomas tai kitai valstybei narei, kai ji nagrinėja šį ekstradicijos prašymą, todėl šiuo sprendimu ji įpareigojama atsisakyti išduoti tą asmenį.

38 Pirmiausia reikia priminti, kad, nesant Sąjungos ir atitinkamos trečiosios valstybės, šiuo atveju Turkijos Respublikos, tarptautinės konvencijos dėl ekstradicijos, teisės normų nustatymas šiuo klausimu priklauso valstybių narių kompetencijai. Vis dėlto, kaip matyti iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos, valstybės narės privalo įgyvendinti šią kompetenciją laikydamosi Sąjungos teisės (šiuo klausimu žr. 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 48 punktą).

39 Prieš pradedant nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo konkrečiai nurodytas nuostatas reikia pažymėti, kad pirma, Direktyvos 2011/95 13 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės suteikia pabėgėlio statusą, kaip jis suprantamas pagal šios direktyvos 2 straipsnio e punktą, trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės, kuris priskiriamas prie pabėgėlių pagal minėtos direktyvos II ir III skyrius ir šiuo klausimu neturi diskrecijos (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *T.*, C-373/13, EU:C:2015:413, 63 punktą; 2019 m. gegužės 14 d. Sprendimo *M ir kt. (Pabėgėlio statuso panaikinimas)*, C-391/16, C-77/17 ir C-78/17, EU:C:2019:403, 89 punktą ir 2024 m. sausio 16 d. Sprendimo *Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Moterys, nukentėjusios nuo smurto šeimoje)*, C-621/21, EU:C:2024:47, 72 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

40 Kaip matyti iš Direktyvos 2011/95 21 konstatuojamosios dalies, valstybės narės pabėgėlio statuso pripažinimas yra deklaratyvaus pobūdžio, o ne suteikiantis pabėgėlio statusą. Taigi pagal šioje direktyvoje įtvirtintą sistemą trečiosios šalies pilietis ar asmuo be pilietybės, tenkinantis šias sąlygas, vien dėl šios aplinkybės turi pabėgėlio statusą, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 2 straipsnio d punktą ir Ženevos konvencijos 1 straipsnio A skirsnį (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 14 d. Sprendimo *M ir kt. (Pabėgėlio statuso panaikinimas)*, C-391/16, C-77/17 ir C-78/17, EU:C:2019:403, 85 ir 86 punktus).

41 Pabėgėlio statuso suteikimas reiškia oficialų pabėgėlio statuso pripažinimą, dėl to atitinkamam pabėgėliui pagal Direktyvos 2011/95 2 straipsnio b punktą suteikiama tarptautinė apsauga, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą, taigi jis turi visas šios direktyvos VII skyriuje numatytas teises ir lengvatas (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 14 d. Sprendimo *M ir kt. (Pabėgėlio statuso panaikinimas)*, C-391/16, C-77/17 ir C-78/17, EU:C:2019:403, 91 punktą).

42 Atsižvelgdama į tai valstybė narė, pripažinusi pabėgėlio statusą trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės, gali pagal Direktyvos 2011/95 14 straipsnį, siejamą su Direktyvos 2013/32 44 ir 45 straipsniais, būti priversta atšaukti ar panaikinti šį pabėgėlio statusą, visų pirma, jeigu paaiškėja, kad jis nustojo būti pabėgėlis pagal Direktyvos 2011/95 11 straipsnį arba kad jam tokio statuso nesuteikiama arba neturėjo būti suteikiama pagal pastarosios direktyvos 12 straipsnį.

43 Antra, atsižvelgiant į šiuo metu galiojančią bendrą Europos prieglobsčio sistemą Sąjungos teisės aktų leidėjas dar nėra visiškai sukonkretinęs tikslo, kurio siekiama pagal SESV 78 straipsnio 2 dalies a punktą, t. y. visoje Sąjungoje galiojančio vienodo prieglobsčio statuso trečiųjų šalių piliečiams. Konkrečiai kalbant, pažymėtina, kad šiuo metu Sąjungos teisės aktų leidėjas nenustatė principo, pagal kurį valstybės narės privalo automatiškai pripažinti kitos valstybės narės priimtus sprendimus suteikti pabėgėlio statusą, ir nepatikslino šio principo įgyvendinimo tvarkos (2024 m. birželio 18 d. Sprendimo *Bundesrepublik Deutschland (Sprendimo suteikti pabėgėlio statusą poveikis)*, C-753/22, EU:C:2024:XXX, 68 punktas).

44 Taigi pagal šiuo metu galiojančią Sąjungos teisę valstybės narės gali susieti visų teisių, susijusių su pabėgėlio statusu jų teritorijoje, pripažinimą su sąlyga, kad jų kompetentingos valdžios institucijos priims naują sprendimą dėl šio statuso suteikimo (2024 m. birželio 18 d. Sprendimo *Bundesrepublik Deutschland (Sprendimo suteikti pabėgėlio statusą poveikis)*, C-753/22, EU:C:2024:XXX, 69 punktas).

45 Šiomis aplinkybėmis, trečia, reikia nustatyti, ar pagal Sąjungos teisę dėl tarptautinės apsaugos valstybės narės kompetentingos sprendžiančiosios institucijos sprendimas suteikti pabėgėlio statusą gali turėti tokią privalomąją galią atitinkamo pabėgėlio ekstradicijos procedūrai, kurią vykdo kitos valstybės kompetentinga valdžios institucija, gavusi trečiosios valstybės, šio pabėgėlio kilmės šalies, prašymą, kad tos kitos valstybės narės institucija privalo atsisakyti išduoti minėtą pabėgėlį dėl tokio egzistuojančio sprendimo.

46 Tokiomis aplinkybėmis reikia atsižvelgti ne tik į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytas direktyvų 2011/95 ir 2013/32 nuostatas, bet ir į visas reikšmingas Sąjungos teisės, įskaitant Chartijos, nuostatas.

47 Siekiant naudingai atsakyti prejudicinį klausimą pateikusiam teismui, Teisingumo Teismui gali prireikti atsižvelgti į Sąjungos teisės nuostatas, kurių nacionalinis teismas nenurodė savo klausime (šiuo atžvilgiu žr. 1986 m. kovo 20 d. Sprendimo *Tissier*, 35/85, EU:C:1986:143, 9 punktą ir 2023 m. kovo 2 d. Sprendimo *PrivatBank ir kt.*, C-78/21, EU:C:2023:137, 35 punktą).

48 Šiuo klausimu, pirma, pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2013/32 1 straipsnį jos „tikslas – nustatyti pagal Direktyvą [2011/95] tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo tvarką“.

49 Direktyvos 2013/32 9 straipsnis yra jos II skyriuje, skirtame pagrindiniams tarptautinės apsaugos procedūros principams ir garantijoms. Šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje tarptautinės apsaugos prašytojui suteikiama teisė likti atitinkamos valstybės narės teritorijoje, kol nagrinėjamas jo

prašymas. Pagal šios direktyvos 9 straipsnio 2 dalį valstybėms narėms leidžiama numatyti šios teisės išimtį joje nurodytais atvejais, įskaitant, be kita ko, prašytojo išdavimą į trečiąją valstybę. Tokiu atveju pagal tos pačios direktyvos 9 straipsnio 3 dalį tokiam išdavimui taikoma sąlyga, kad šios valstybės narės kompetentingos institucijos įsitikintų, jog priėmus sprendimą dėl ekstradicijos prašomas išduoti asmuo nebus tiesiogiai ar netiesiogiai grąžintas pažeidžiant šiai valstybei narei tenkančius tarptautinius įsipareigojimus, taip pat įsipareigojimus Sąjungai.

50 Taigi iš Direktyvos 2013/32 9 straipsnio teksto, struktūros ir jo vietos bendroje šios direktyvos sistemoje matyti, kad, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 77 punkte, šis straipsnis reglamentuoja tik ekstradicijos atvejus vykstant tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo procedūrai. Tačiau pagrindinėje byloje nagrinėjamas ekstradicijos, kai valstybė narė jau suteikė šią apsaugą, atvejis šiame straipsnyje nereglamentuojamas.

51 Antra, į Direktyvos 2011/95 VII skyrių „Tarptautinės apsaugos pobūdis“ įtraukto 21 straipsnio 1 dalyje priminta valstybių narių pareiga laikytis negrąžinimo principo pagal jų tarptautinius įsipareigojimus. Taigi ši nuostata yra konkreti negrąžinimo principo, kaip pagrindinės teisės, užtikrinamos Chartijos 18 straipsnyje ir 19 straipsnio 2 dalyje, siejant juos su Ženevos konvencijos 33 straipsniu, išraiška (šiuo klausimu žr. 2022 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Išsiuntimas – Medicininės kanapės)*, C-69/21, EU:C:2022:913, 55 punktą ir 2023 m. liepos 6 d. Sprendimo *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Pabėgėlis, padaręs sunkų nusikaltimą)*, C-663/21, EU:C:2023:540, 49 punktą).

52 Kadangi dėl valstybės narės sprendimo tenkinti kilmės valstybės pateiktą prašymą išduoti trečiosios šalies pilietį, kaip antai A., kuris kitoje valstybėje narėje įgijo pabėgėlio statusą pagal Sąjungos antrinės teisės normas dėl tarptautinės apsaugos, šis pilietis netektų Direktyvos 2011/95 VII skyriuje numatytų teisių ir lengvatų, konstatuotina, kad pirmojoje valstybėje narėje vykdoma ekstradicijos procedūra yra susijusi su Sąjungos teisės įgyvendinimu, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį.

53 Todėl valstybės narės institucija, atsakinga už trečiosios valstybės pateikto prašymo išduoti trečiosios šalies pilietį, kuriam kitoje valstybėje narėje buvo suteiktas pabėgėlio statusas, nagrinėjimą, turi visiškai paisyti Chartijoje, ypač jos 18 straipsnyje ir 19 straipsnio 2 dalyje, užtikrinamų pagrindinių teisių.

54 Taigi reikia nustatyti, ar pagal Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 18 straipsniu ir 19 straipsnio 2 dalimi, draudžiama ekstradicija tokiomis sąlygomis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje.

55 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad prašomosios valstybės narės ekstradicijos srityje kompetentinga institucija negali leisti išduoti trečiosios šalies piliečio, kuriam kita valstybė narė pripažino pabėgėlio statusą, į šią trečiąją šalį, jeigu tokia ekstradicija pažeistų Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 18 straipsniu ir 19 straipsnio 2 dalimi.

56 Kalbant konkrečiai apie pastarąsias nuostatas, pažymėtina, kad, pirma, pagal Chartijos 18 straipsnį „teisė į prieglobstį garantuojama pagal [Ženevos konvencijos], [Protokolo dėl pabėgėlių statuso] bei [ES sutarties] ir [ESV sutarties]“ normas.

57 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją valstybės narės turi užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos prašytojai ir gavėjai galėtų veiksmingai naudotis šioje nuostatoje įtvirtinta teise (šiuo klausimu žr. 2023 m. birželio 22 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Ketinimų raštas prieš pateikiant prieglobsčio prašymą)*, C-823/21, EU:C:2023:504, 52 punktą).

58 Kaip savo išvados 47 punkte pabrėžė generalinis advokatas, jeigu prašomas išduoti asmuo laikytinas pabėgėliu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95 2 straipsnio d punktą ir Ženevos konvencijos A skirsnio 1 straipsnį, išdavus šį asmenį jo kilmės trečiajai šaliai jis nebegalėtų veiksmingai naudotis Chartijos 18 straipsnyje jam suteikta teise. Taigi, kol asmuo atitinka tokio statuso sąlygas, pagal Chartijos 18 straipsnį draudžiama jo ekstradicija į trečiąją šalį, iš kurios jis pabėgo ir kurioje jam gresia persekiojimas.

59 Nagrinėjamu atveju tai reiškia, kad, kol išliks pavojus, kad A. trečiojoje valstybėje, kuri yra jo kilmės šalis, patirs politinį persekiojimą, dėl kurio Italijos valdžios institucijos jam suteikė pabėgėlio statusą, jo ekstradicija į tą trečiąją valstybę yra negalima pagal Chartijos 18 straipsnį.

60 Šiuo klausimu vien aplinkybės, kad baudžiamasis persekiojimas, dėl kurio prašoma išduoti A., grindžiamas kitomis nei šis politinis persekiojimas faktinėmis aplinkybėmis, nepakanka, kad būtų atmestas šis pavojus.

61 Antra, Chartijos 19 straipsnio 2 dalyje absoliučiai draudžiama išsiųsti asmenį į valstybę, kurioje jam gresia mirties bausmė arba jis gali patirti kankinimų ar kitokį nežmonišką ar žeminamą elgesį arba būti taip baudžiamas (šiuo klausimu žr. 2023 m. liepos 6 d. Sprendimo *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Pabėgėlis, padaręs sunkų nusikaltimą)*, C-663/21, EU:C:2023:540, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

62 Taigi, kai asmuo, dėl kurio pateiktas ekstradicijos prašymas, remiasi dideliu nežmoniško ar žeminamo elgesio pavojumi išsiuntimo atveju, prašomoji valstybė narė prieš vykdydama ekstradiciją turi patikrinti, ar jį išdavus nebus pažeistos Chartijos 19 straipsnio 2 dalyje numatytos teisės (2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 60 punktas ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 64 punktas).

63 Tam ši valstybė narė, remdamasi Chartijos 4 straipsniu, pagal kurį draudžiamos nežmoniškos ar žeminamos bausmės ar elgesys, turi atsižvelgti ne tik į prašančiosios trečiosios valstybės pareiškimus ar tai, kad ji prisijungusi prie tarptautinių sutarčių, iš esmės garantuojančių pagrindinių teisių paisymą. Atlikdama šį patikrinimą prašomosios valstybės narės kompetentinga valdžios institucija turi remtis objektyviais, patikimais, tiksliais ir tinkamai atnaujinamais duomenimis, kurie gali būti gauti iš tarptautinių teismų, pavyzdžiui, Europos Žmogaus Teisių Teismo, sprendimų, prašančiosios trečiosios valstybės teismų sprendimų, taip pat Europos Tarybos ar Jungtinių Tautų sistemai priklausančių organų sprendimų, ataskaitų ir kitų jų parengtų dokumentų (2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 55–59 punktai ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 65 punktas).

64 Taigi, vertinant Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalies ir Chartijos 18 straipsnio bei 19 straipsnio 2 dalies pažeidimo riziką, tai, kad kita valstybė narė prašomam išduoti asmeniui suteikė pabėgėlio statusą pagal direktyvas 2011/95 ir 2013/32, yra ypač svarbi aplinkybė, į kurią

prašomosios valstybės narės kompetentinga institucija turi atsižvelgti. Vadinasi, dėl sprendimo suteikti pabėgėlio statusą, jeigu jį suteikusi valstybė narė šio statuso neatšaukė ir nepanaikino, ši institucija privalo atsisakyti išduoti asmenį pagal šias nuostatas.

65 Iš tiesų, kaip pabrėžta Direktyvos 2011/95 12 konstatuojamojoje dalyje, bendra Europos prieglobsčio sistema, apimanti bendrus identifikavimo kriterijus, pagal kuriuos nustatomi asmenys, kuriems tikrai reikia tarptautinės apsaugos, grindžiama tarpusavio pasitikėjimo principu, o pagal jį, išskyrus išimtines aplinkybes, preziumuojama, kad elgesys su tarptautinės apsaugos prašytojais kiekvienoje valstybėje narėje atitinka Sąjungos teisėje, įskaitant Chartijoje, Konvencijoje dėl pabėgėlių statuso ir 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytoje Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje nustatytus reikalavimus (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *N. S. ir kt.*, C-411/10 ir C-493/10, EU:C:2011:865, 78–80 punktus ir 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 84 ir 85 punktus).

66 Be to, kaip priminta šio sprendimo 42 punkte, valstybė narė, pripažinusi pabėgėlio statusą trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės, pagal Direktyvos 2011/95 14 straipsnį, siejamą su Direktyvos 2013/32 44 ir 45 straipsniais, gali būti priversta jį atšaukti ar panaikinti, visų pirma jeigu paaiškėja, kad jis nustojo būti pabėgėlis pagal Direktyvos 2011/95 11 straipsnį arba kad jam tokio statuso nesuteikiama arba neturėjo būti suteikiama pagal direktyvos 12 straipsnį. Šiuo klausimu Direktyvos 2013/32 45 straipsnyje įtvirtintos tarptautinės apsaugos panaikinimo procedūrinės taisyklės ir, be kita ko, garantijos, kuriomis per šią procedūrą turi naudotis atitinkamas asmuo.

67 Vis dėlto šios nuostatos ir jose numatyta procedūra būtų apeinamos, jei prašomoji valstybė narė galėtų išduoti trečiosios šalies pilietį, kuriam kita valstybė narė pripažino pabėgėlio statusą pagal šias direktyvas, jo kilmės šaliai, nes tokia ekstradicija *de facto* prilygtų šio statuso panaikinimui ir iš suinteresuotojo asmens būtų atimta galimybė veiksmingai naudotis Chartijos 18 straipsniu jam suteikiama apsauga, Direktyvos 2011/95 VII skyriuje numatytomis teisėmis ir lengvatomis, taip pat Direktyvos 2013/32 45 straipsnyje įtvirtintomis garantijomis.

68 Atsižvelgiant į tokio sprendimo suteikti pabėgėlio statusą svarbą vertinant pabėgėlio statusą turinčio asmens kilmės šalies pateiktą ekstradicijos prašymą, reikia konstatuoti, kad, kaip savo išvados 112 punkte pabrėžė generalinis advokatas, remiantis ESS 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje įtvirtintu lojalaus bendradarbiavimo principu, pagal kurį Sąjunga ir valstybės narės gerbia viena kitą ir viena kitai padeda vykdyti iš Sutarčių kylančias užduotis (2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 42 punktas) ir kuris konkrečiai išreikštas Direktyvos 2011/95 36 straipsnyje ir Direktyvos 2013/32 49 straipsnyje, prašomosios valstybės narės ekstradicijos srityje kompetentinga institucija turi kuo greičiau inicijuoti keitimąsi informacija su kitos valstybės narės, kuri suteikė tam asmeniui pabėgėlio statusą, institucija. Šiuo atžvilgiu ji privalo informuoti pastarąją instituciją apie dėl šio asmens gautą ekstradicijos prašymą, jai perduoti savo nuomonę dėl šio prašymo ir paprašyti per protingą terminą perduoti tiek jos turimą informaciją, kuri buvo pagrindas suteikti šį statusą, tiek jos sprendimą dėl to, ar reikia atšaukti arba panaikinti šio asmens pabėgėlio statusą.

69 Pirma, šis keitimasis informacija skirtas tam, kad prašomosios valstybės narės ekstradicijos srityje kompetentinga institucija galėtų turėdama visą informaciją atlikti patikrinimus, kurie jai tenka pagal Chartijos 18 straipsnį ir 19 straipsnio 2 dalį.

70 Antra, keitimasis informacija leidžia kitos valstybės narės kompetentingai institucijai prireikus atšaukti ar panaikinti pabėgėlio statusą remiantis Direktyvos 2011/95 14 straipsniu, visiškai paisant Direktyvos 2013/32 45 straipsnyje nustatytų garantijų.

71 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tik tuo atveju, jei valstybės narės kompetentinga institucija, kuri suteikė prašomam išduoti asmeniui pabėgėlio statusą, nusprendžia atšaukti arba panaikinti šį statusą remdamasi Direktyvos 2011/95 14 straipsniu ir jeigu prašomosios valstybės narės ekstradicijos srityje kompetentinga institucija padaro išvadą, kad šis asmuo neturi arba nebeturi pabėgėlio statuso ir kad neegzistuoja jokio pavojaus, kad, šį asmenį išdavus į prašančiąją trečiąją valstybę, jam grės mirties bausmė arba jis gali patirti kankinimų ar kitokį nežmonišką ar žeminamą elgesį arba būti taip baudžiamas, pagal Sąjungos teisę ekstradicija nebūtų draudžiama.

72 Atsižvelgiant į visus išdėstytus motyvus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalis, siejama su Chartijos 18 straipsniu ir 19 straipsnio 2 dalimi, turi būti aiškinama taip: kai dėl trečiosios šalies piliečio, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas vienoje valstybėje narėje, trečioji valstybė, kuri yra jo kilmės šalis, pateikia kitai valstybei narei, kurios teritorijoje tas pabėgėlis gyvena, ekstradicijos prašymą, prašomoji valstybė narė negali leisti išduoti šį asmenį, jeigu neinicijavo pasikeitimo informacija su institucija, suteikusia šį statusą prašomam išduoti asmeniui ir jeigu ši institucija neatšaukė minėto statuso.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

73 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų 21 straipsnio 1 dalis, siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 18 straipsniu ir 19 straipsnio 2 dalimi,

turi būti aiškinama taip:

kai dėl trečiosios šalies piliečio, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas vienoje valstybėje narėje, trečioji valstybė, kuri yra jo kilmės šalis, pateikia kitai valstybei narei, kurios teritorijoje tas pabėgėlis gyvena, ekstradicijos prašymą, prašomoji valstybė narė negali leisti išduoti šį asmenį, jeigu neinicijavo pasikeitimo informacija su institucija, suteikusia šį statusą prašomam išduoti asmeniui ir jeigu ši institucija neatšaukė minėto statuso.

Parašai.